

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM

Ustavno pravna komisija

Broj: 01/1-011-532/01

Sarajevo, 4.9.2001.

Bosna i Hercegovina
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Primaljeno: 03.10.2001			
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01/1-	011-532/01		50

Z A P I S N I K

sa trinaeste sjednice Ustavno - pravne komisije

Sjednica je održana dana 4.9.2001.godine s početkom u 11,00 sati.

Sjednici su bili nazočni:

1. Mirko Banjac	6. Željko Bilbija
2. Bogić Bogićević	7. Hilmo Neimarlija
3. Miro Grabovac - Titan	8. Mirko Mijatović i
4. Muhamed Begović	9. Mariofil Ljubić
5. Osman Brka	

S tim da su članovi komisije Mariofil Ljubić i Miro Grabovac -Titan kasnili 45 minuta.

U svojstvu predstavnika predlagatelja Vijeća ministara BiH sjednici su bili nazočni : Jusuf Halilagić, Amir Pilav i Dragiša Stanković.

Sjednici su takođe bili nazočni zaposleni u stručnoj službi Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH: Vedran Hadžović i Milan Zjajić.

Predsjedatelj komisije Mirko Banjac je predložio sljedeći:

D N E V N I R E D :

1. Verificiranje zapisnika: sa XII sjednice Ustavno-pravne komisije Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH održane 29.8.2001.godine,
2. Prijedlog zakona o prebivalištu i boravištu građana BiH,
3. Prijedlog zakona o osobnoj karti državljana BiH
4. Prijedlog zakona o jedinstvenom matičnom broju
5. Prijedlog zakona o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka
6. Prijedlog zakona o zaštiti osobnih podataka
7. Prijedlog zakona o Tužiteljstvu BiH,
8. Prijedlog zakona o važnosti javnih isprava u BiH,
9. Ostala pitanja.

Te otvorio raspravu o predloženom dnevnom redu.

Nije bilo primjedbi te je predloženi dnevni red jedoglasno prihvaćen.

Ad. 1.

Zapisnik sa XII sjednice Ustavno-pravne komisije Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH održane 29.8.2001.godine je jednoglasno, bez primjedbi verificiran.

Ad. 2. - 6.

Nakon otvaranja druge točke dnevnog reda Predsjedatelj komisije dao je riječ predstavniku predlagatelja, koji je predložio da se vodi zajednička rasprava o pet prijedloga zakona.

Prijedlog predstavnika predlagatelja gospodina Jusufa Halilagića da se vodi zajednička rasprava o točkama dnevnog reda od 2. zaključno sa 6. je prihvaćen, jer se radi o prijedlozima zakona takozvanog CIPS projekta. Nakon toga predstavnik predlagatelja je istakao da svaki prijedlog zakona sadrži ustavni temelj za donošenje. Da se u toku rada pojavilo osporavanje ustavnog temelja, pa je u dogovoru sa OHR-om održano više sastanaka kojima su bili nazočni predstavnici oba entiteta. Utvrđen je ustavni temelj sadržan u članku 2. Ustava BiH, prema kojem se Europska konvencija o zaštiti ljudskih prava i sloboda direktno primjenjuje i iznad svih je zakona. Pored toga u stavku 3. članka 2. se navodi da je pravo svakog građanina za slobodno kretanje i prebivalište. Na kraju je istakao da je osobna karta do sada uglavnom korištena za unutarnje kretanje, a da će ubrzo postati međunarodna putna isprava umjesto putovnice. U ovom trenutku u BiH postoji devet verzija osobnih karata i da sve to onemogućava kretanje naših građana u dvije susjedne zemlje SRJ i Republiku Hrvatsku, a u skoroj budućnosti očekuje se mogućnost putovanja sa osobnom kartom i u Sloveniju.

Zatim se za riječ javio član komisije Željko Bilbija i osporio ustavno-pravni temelj za donošenje ovih pet zakona pošto je člankom 3. točka 1. Ustava BiH određena mjerodavnost države BiH, a sistemom negative enumeracije dolazi se do zaključka da statusne stvari građana spadaju u mjerodavnost entiteta. Nastavio je detaljnije osporavanje svakog navedenog ustavnog temelja, postavljajući pitanje: Čime je to u FBiH i RS zabranjeno kretanje roba, usluga, kapitala i ljudi? Osporavajući navedeni članak 3. Ustava je istakao da se vjerovatno mislilo na točku 5. dodatne mjerodavnosti pod pretpostavkom da su se entiteti o tome složili. Istakao je da za zakone pod točkama dnevnog reda 2;3 i 4. ustavni temelj uopšte nije naveden, jer je očigledno predlagatelj bio na mukama da ga nađe, jer ga u Ustavu i nema. Na kraju je apelovao da se uspostavi i institucionalizuje načelo vladavine prava i da se svjesnim kršenjem Ustava BiH nemože doprinijeti njegovom realiziranju.

Muhamed Begović je u svojoj diskusiji posebno dao akcenat "dodatnim mjerodavnostima", jer po njemu BiH će preuzeti mjerodavnost o onim stvarima o kojima se entiteti usuglase, uz pretpostavku da je ustavima entiteta i zakonima taksativno utvrđena i nabrojana određena mjerodavnost. Ako to nije slučaj, po njemu nema se o čemu raspravljati, a ako jeste mora se provesti postupak pribavljanja suglasnosti od entiteta. Dalje je istakao da se slaže sa gospodinom Bilbijom da se predlagatelj mora u svakom prijedlogu pozvati na ustavni temelj za donošenje zakona.

U svojoj diskusiji član komisije Mirko Mijatović je naglasio da je obveza komisije da cijeni da li ima protiv ustavnih odredbi u pojedinim zakonima i ustvrdio da je Zakon o osobnoj karti svojom suštinom i sadržajem protivustavan. Istakao je za primjer kaznene odredbe i postavio pitanje ko bi ih provodio? Za obrazloženja ustavnog temelja je istakao da su po njemu katastrofalna, jer ako nema organa koji će garantirati slobodu kretanja, nema ni garancije. Praksa da slobodu kretanja garantiraju policije i drugi nadležni organi entiteta smatra normalnom i uspješnom, a ta garancija se predloženim zakonima po njemu ukida. Zaklinjanje u BiH, a predlaganje zakona mimo ustava je razgradnja države. Komisija mora voditi računa o konzistentnosti pravnog sistema, a ako država bude imala neprimjenjive zakone, postojaće samo u nekim floskulama i nikada neće zaživjeti kao država. Istakao je i "tešku političku kvalifikaciju" da možda neko hoće da unitarizuje BiH, a neko da je razgradi, ali da on nije ni za jednu varijantu nego za poštovanje jurisdikcije entiteta i da se zakonima BiH obvezuju da na cijelom području garantiraju ravnopravnost građana, a sve mimo toga dignuti na nivo BiH. Da građane štiti zakonodavstvo BiH kao države. Postavio je pitanje vezano za alternativu na članak 5. za koju je predlagatelj naglasio da nema suglasnost OHR-a i upitao se da možda nije u suprotnosti sa Dejtonskim sporazumom.

Zastupnik predlagatelja je odgovarajući na pitanja rekao kako će primjenu kaznenih odredbi vršiti općinski sudovi za prekršaje i ne želeći se upuštati u polemiku ponovio ranije navedene stavove o ustavnom temelju.

Potom je riječ uzeo Predsjedatelj komisije Mirko Banjac i istakao da on nije pravni stručnjak, ali jeste jezički i da smatra da se određene stvari moraju i jezički tumačiti. Mjerodavnost institucija BiH je precizno nabrojana i postoji još i Konvencija o zaštiti ljudskih prava. Naglasio je da se u ustavno-pravnom temelju mora pozvati na neku od njih, a kada je u pitanju dodatna mjerodavnost, ako postoji suglasnost entiteta i tu nema dvosmislenosti nego ima jezičke konkretnosti. Iznio je osobni stav da ima izričite potrebe za se određeni zakoni donesu na nivou BiH, ali koristeći članak 3. točku 5. Ustava BiH, nabrajući Zakon o osobnoj karti, jer u BiH nemože biti deset osobnih karata, a ubrzo će granice Europe biti propusne sa osobnim kartama, ali sadražaj osobne karte i izgled mora biti dogovoren, a ustrojstvo BiH biti vidljivo i Zakon o jedinstvenom

matičnom broju, jer nesmiye se desiti da imamo ljude sa dva identična matična broja. Za Zakon o zaštiti osobnih podataka misli da netreba biti zakon, već da se između entiteta napravi sporazum o tome i da se entiteti trebaju dogovoriti i kako će u Ministarstvu civilnih poslova i komunikacija držati i razmjenjivati podatke. Isto tako je istakao da je sasvim dovoljno da se entiteti dogovore da na jedinstven način riješe prebivalište i boravište građana i da se sve to može postići koristeći članak 3. točku 5. Ustava BiH, jer drugačije neće ići. Zakona neće biti, optuživaćemo jedni druge preko medija, a to je rad u korist vlastite štete.

Za riječ se zatim jevio član komisije Bogić Bogićević i naglasio da se danas raspravlja o ustavnom temelju i iznio osobni stav da on postoji kako ga je naveo predlagatelj, u članku 2. Ustava BiH koji predviđa direktnu primjenu konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i da će glasati za ustavni temelj, a o sadržaju će se govoriti kasnije. Na ovo je uzvratio gospodin Mirko Banjac da se pozivanje na ljudska prava i kalemljenje samo za sebe tih prava može smatrati u najmanju ruku diskriminacijom, a gospodin Bogićević uzvratio da uvažava svačije mišljenje i da je iznio vlastiti stav.

Potom je riječ ponovo uzeo gospodin Begović i upitao se da li će se prikupiti hrabrost i snaga da se ne koči proces i prihvatiti prijedloge uslovno uz obavezu predlagatelja da poštuje odredbe članka 3. točka 5. provjeri je li mjerodavnost entiteta taksativno nabrojana, da li se izdaju osobne karte samo sa oznakom entiteta i ako ima takvih slučajeva mogao bi se primjeniti sistem supstitucije mjerodavnosti. Podsjetio je na latinske izreke da i najveći zakon može biti najveća nepravda i da nemora biti časno sve što je zakonom dozvoljeno. Postavi je pitanje o mogućem korištenju temelja o zaštiti suvereniteta, jer ako je izdata na primjer osobna karta u Orašju od Herceg Bosne, jeli ugrožen suverenitet BiH?

Član komisije Hilmo Neimarlija je naglasio da se danas raspravlja o ustavnom temelju, a o sadržaju će se raspravljati kasnije. Te da predloženi zakoni predstavljaju organsku cjelinu i vezani su uz Zakon o osobnoj karti i da bi prema njima trebali imati jedan formalni i funkcionalni odnos i kada je u pitanju ustavni temelj.

U svojoj diskusiji gospodin Osman Brka je istakao zadovoljstvo što i pored iznesenih razlika nema dilema i svi se slažu da treba osobnu kartu na jedinstven način uraditi za teritorij BiH. Istakao je činjenicu da se mnogi plaše unitarizacije i da nevidi potrebu da se to ističe, jer su možda ljudi iz Tuzle žešći protiv unitarne BiH nego ljudi iz Banjaluke. Oko toga postoji koncenzus, da BiH treba biti decentralizovana demokratska država. Smatra da je donošenje zakona o novim dokumentima imperativ i prihvatiće ustavni temelj ali sugerise predlagatelju da možda nade bolje objašnjenje za Parlament.

Prilikom ponovne diskusije gospodin Mirko Mijatović se osvrnuo na članak 2. točku 2. Ustava BiH – direktnu primjenu Konvencija o ljudskim pravima i istakao da se radi o zamjeni teza i da se Konvencije nemogu direktno primjenjivati, nego je u pitanju obveza BiH da ih implementira u vlastiti Ustav i zakone. Konvencije nemogu biti iznad zakona, nego u zakonu.

Predsjedatelj Mirko Banjac je ponovo naglasio da je jedini izlaz u članku 3. točka 5. Ustava, što suštinski mijenja pristup ustavno-pravnom temelju, kao i činjenicu da se u svih 5. zakona poziva na državljanstvo BiH, a namjerno ili nenamjerno zaboravlja da je ono izvedeno iz državljanstva entiteta, kako je navedeno u članku 1. točka 7. a).

Zastupnik predlagatelja Jusuf Halilagić je obavjestio prisutne da je on jedan od trojice zastupnika BiH kod Doma za ljudska prava i da se Konvencije o ljudskim pravima direktno primjenjuju i da je dosta predmeta na taj način riješeno, a na pitanje gospodina Banjca da navede koje Konvencije su konkretno u pitanju, naveo je Pravo na slobodu kretanja, miran porodični život, sudsku zaštitu, te da je unutar BiH prioritet državljanstvo entiteta, a prema vani postoji samo državljanstvo BiH. Dalje je naveo da je traženo mišljenje entiteta i da je dobijen pozitivan odgovor od FBiH, a Republika Srpska iznijela primjedbe koje su se otprilike čule na sjednici.

Zatim je riječ tražio Sekretar Zajedničkih službi Parlamenta BiH Vedran Hadžović i naglasio da je nedavno za Delegaciju u Vijeću Europe pisao informaciju o ovim zakonima i da su oni navedeni o Mapi puta i Bijeloj knjizi uslova za prijem u Vijeće Europe. Lično smatra da su u pitanju čisto evidencije i da je to jedno praktično pitanje bitno za funkcionisanje jedne države. Popis 91. i danas bitan za BiH raden je po jedinstvenom Zakonu o prebivalištu i boravištu donešenom prije 30-tak godina, a sada bi se moglo desiti da imamo različite, a to ima veze i sa Izbornim zakonom BiH. Naglasio je da je gledao kod kolege osobnu kartu iz RS i da tamo nigdje nema navedena BiH i da ima potrebe da se ova problematika uredi, ne ulazeći u sadržaj.

Nakon toga je predstavnik predlagatelja rekao kako je u Sloveniji zabranjeno upravljanje vozilima vozačima iz Republike Srpske, jer se iz njihove vozačke iskaznice ne vidi iz koje države dolaze.

Predsjedatelj Banjac je zamolio prisutne da se nepripisuju jedni drugima ono šta nisu rekli, jer govori da treba urediti, ali postavlja pitanje zašto se krši Ustav i ne traži ustavni temelj tamo gdje ga ima. Postavio je pitanje kuda bi išla sredstva od kazni, jer BiH nema izvornih prihoda?

Na ovo je reagovao gospodin Neimarlija ističući da kada bi sredstva od kazni išla u Sarajevo bi bio brutalan oblik unitarizacije, ali da je to nešto što se izvodi iz zakona i da vjerovatno ovo nisu prvi zakoni u BiH sa kaznenim odredbama. Predloženi zakoni po njemu pomažu da svi građani izravnije i jednostavnije koriste zajedničko pravo i kao primjer naveo da činjenicu da svaki policajac u SAD ima u kompjuteru podatke o svim dozvolama za cjelokupne SAD.

Na kraju rasprave ponovo se javio za riječ gospodin Bilbija i zamolio da se nežuri i da bi se iz ove situacije mogao naći izlaz ili na komisiji, Kolegiju i slično i da se do rješenja može doći.

Onda je Predsjedatelj Mirko Banjac pozvao prisutne na pripremu za izjašnjavanje ističući da se najprije glasuje za prijedlog predlagatelja ustavnog temelja, uz sugestiju gospodina Begovića da se bolje obrazloži, a zatim glasuje o prijedlogu da se ustavni temelj može tražiti u članku 3. točka 5. Ustava BiH za sve zakone.

Prijedlog zakona o prebivalištu i boravištu građana BiH,

1. Prijedlog predlagatelja uz sugestiju da se bolje obrazloži:

"za" 4. "protiv" 3. "uzdržan" 1.

2. Prijedlog ustavnog temelja članak 3. točka 5. Ustava BiH:

"za" 3. "protiv" 4. "uzdržan" 1.

Predsjedatelj je konstatovao da je prostom većinom prihvaćen prvi prijedlog.

Prijedlog zakona o osobnoj karti državljana BiH

1. Prijedlog predlagatelja uz sugestiju da se bolje obrazloži:

"za" 4. "protiv" 3. "uzdržan" 1.

2. Prijedlog ustavnog temelja članak 3. točka 5. Ustava BiH:

"za" 3. "protiv" 4. "uzdržan" 1.

Predsjedatelj je konstatovao da je prostom većinom prihvaćen prvi prijedlog.

Prijedlog zakona o jedinstvenom matičnom broju

1. Prijedlog predlagatelja uz sugestiju da se bolje obrazloži:

"za" 5. "protiv" 3. "uzdržan" niko.

2. Prijedlog ustavnog temelja članak 3. točka 5. Ustava BiH:

"za" 3. "protiv" 5. "uzdržan" niko.

Predsjedatelj je konstatovao da je većinom prihvaćen prvi prijedlog.

Prijedlog zakona o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka

1. Prijedlog predlagatelja uz sugestiju da se bolje obrazloži:

"za" 4. "protiv" 3. "uzdržan" 1.

2. Prijedlog ustavnog temelja članak 3. točka 5. Ustava BiH:

"za" 3. "protiv" 4. "uzdržan" 1.

Predsjedatelj je konstatovao da je prostom većinom prihvaćen prvi prijedlog.

Prijedlog zakona o zaštiti osobnih podataka

1. Prijedlog predlagatelja uz sugestiju da se bolje obrazloži:

"za" 4. "protiv" 3. "uzdržan" 1.

2. Prijedlog ustavnog temelja članak 3. točka 5. Ustava BiH:

"za" 3. "protiv" 4. "uzdržan" 1.

Predsjedatelj je konstatovao da je prostom većinom prihvaćen prvi prijedlog.

Ad. 7.

Otvarajući raspravu po ovoj točki dnevnog reda Predsjedatelj je dao riječ predstavniku predlagatelja, a kada je predstavnik predlagatelja istakao da ostaje kod ustavnog temelja, opomenuo ga da se radi o raspravi nadležne komisije i da je o ustavnom temelju već raspravljano, ovaj je dodao da se radi o zakonu koji je neophodan kako bi funkcionisao Sud BiH.

Potom je Predsjedatelj konstatovao da nije bilo uložених amandmana i otvorio raspravu. Kako niko nije želio učestvovati u raspravi, stavio je prijedlog na glasovanje. "za" su glasovala 4, "protiv" 3, a "uzdržana" bila 2. člana komisije, te je Predsjedatelj konstatovao da je

prostom većinom prihvaćen Prijedlog zakona o tužiteljstvu BiH,kako ga je predložio predlagatelj i upućuje u dalju proceduru. Za izvjestioca na sjednici Zastupničkog doma je određen Mirko Banjac.

Ad. 8.

Nakon što je otvorio ovu točku dnevnog reda Predsjedatelj Mirko Banjac je dao riječ predstavniku predlagatelja.

Zastupnik predlagatelja gospodin Jusuf Halilagić je ukazao da je u dnevnom redu koji je on dobio ispušten puni naziv zakona.Puni naziv zakona je Zakon o važnosti javnih isprava u BiH.Dalje je govorio o ustavnom temelju za donošenje i razlozima za donošenje i ciljevima zakona.Istakao je da se prvenstveno želilo omogućavanje većeg stepena zaštite prava građana,kako bi mogli koristiti javne isprave izdate na području cijele BiH i inozemstvu.Mnoge ne sadrže naziv države Bosne i Hercegovine,a u pitanju su najčešće izvodi iz matičnih knjiga rođenih,vjenčanih ili umrlih i prava koja iz njih proizilaze. Na pitanje gospodina Begovića da li se radi o ranije izdatim ispravama ili onima koje tek nadolaze ? Zastupnik predlagatelja je nastavio.Nije sporno da isprave izdaju različiti organi u BiH,a ne samo institucije BiH,nego i entiteti i Distrikt Brčko.Neke isprave izdate u Republici Srpskoj nemaju u nazivu ime države BiH i tu nastaju poteškoće za građane kada u inozemstvu pokušaju da ostvare neka prava.Zakon omogućava proceduru,tako da bilo koja javna isprava izdata od bilo kojeg organa u BiH,kako prije sticanja neovisnosti,tako nakon 1992. do danas,neće stvarati probleme oko ostvarivanja prava koja iz tih isprava proizilaze.U pitanju mogu biti i različite sudske presude i slično,a priznaju se i sve isprave bivše SFRJ izdate do 6.travnja 1992.

Zatim je Predsjedatelj istakao da je zastupnik Željko Bilbija uložio amandmane i otvorio raspravu o amandmanima.Zastupnik predlagatelja nije komentirao uložene amandmane.

Zatim se za riječ javio gospodin Hilmo Neimarlija i iznio svoje mišljenje da su amandmani u nesuglasju sa samim karakterom zakona.

Željko Bilbija je zatim kratko obrazložio uložene amandmane i istakao da je želio da se poštuje podjela mjerodavnosti između države i entiteta,a da entitetske skupštine reguliraju važnost isprava koje one izdaju.

Član komisije Mirko Mijatović je tražio da se izdvoji njegovo mišljenje kada je u pitanju ustavni temelj za donošenje,naglašavajući da je sramotno za državu navođenje članka 1. za ustavni temelj zakona i bilo čega drugog osim Ustava.

Predsjedatelj je upozorio da je rasprava o ustavnom temelju vođena ranije i da je to prošlost i kako nije bilo novih diskutanata pozvao članove komisije da glasuju o amandmanima.Sa 5. glasova "za" komisija je natpolovičnom većinom prihvatila amandmane zastupnika Željka Bilbije.

U toku rasprave o amandmanu koji je uložio zastupnik Mirko Banjac je utvrđeno da se usvojenim amandmanima Željka Bilbije mijenja karakter zakona,pa je komisija zaključila da se rasprava o ovoj točki dnevnog reda odgodi za narednu sjednicu i Prijedlog zakona vrati na početak rasprave.

Ad. 9.

Kako nije bilo prijedloga za ovu točku dnevnog reda Predsjedatelj je zaključio jedanaestu sjednicu u 13,30 sati.

PREDSJEDATELJ
USTAVNO - PRAVNE KOMISIJE
Mr. Mirko Banjac

